

BIOVERBEEK IN VELDEN

Bedrijf met een missie

Biologische tuinbouw heeft de toekomst, is de stellige overtuiging van de Veldense broers Jac, Leo en Fons Verbeek, pioniers in deze regio.

TEKST: PAUL SEELLEN FOTO'S: BIOVERBEEK

E en houten gebouwtje met een grasdak... Een vennetje met paardenstaarten en andere waterplanten... Van boomstammen gemaakte banken, omzoomd door frambozen- en bramenstruiken...

Wie het tuinbouwbedrijf van de gebroeders Verbeek in het Veldense buurtschap Schandelo nadert, denkt bij een bezoekerscentrum van Limburgs Landschap aanbeland te zijn. En dat is misschien ook wel de bedoeling van de bedenkers van al dit moois. De gebroeders Verbeek staan immers dicht bij de natuur. Persoonlijk, maar zeker ook zakelijk. Hun tuinbouwbedrijf is geen gewoon, conventioneel bedrijf, maar een biologisch. Al bijna twintig jaar. De roots liggen veel verder terug.

Begin jaren '50 begon pa Twan Verbeek in de dorpskern een klein tuinbouwbedrijf. Zijn voornaamste producten waren augurken en tomaten. Twan was niet bang om voor de

muziek uit te lopen. Als een van de eersten in Velden schakelde hij over van plat- op staand glas. Ook experimenteerde hij al vroeg met courgettes, in de volksmond "koesa's" genoemd. (Dat laatste was geen succes. Toen de courgettes door het tijdelijk inzakken van de vraag te lang op het veld bleven staan, groeiden ze uit tot onverkoopbare kolossen van zo'n driekwart meter.)

Twan Verbeek gaf zijn pioniersgeest door aan zijn zonen. Drie van hen - Jac, Leo en Fons - besloten in 1997 over te schakelen van conventionele op biologische teelt. Gangmaker was de jongste van het trio. Fons, inmiddels 54 jaar, vertelt: "Ik ben altijd bezig geweest met de natuur en wilde tuinder óf boswachter worden. Toen ik aan de HAS studeerde, zijn we op excursie geweest bij de Warmonderhof, opleidingsinstituut voor biologisch-dynamische landbouw. Ik was onder de indruk. Toen ik met mijn eigen bedrijf aan de Maas door allerlei voorschriften van Rijkswaterstaat niet verder kon groeien, ben ik met mijn broers om de tafel gaan zitten. We hebben een rondje langs biologisch Nederland gemaakt. We kwamen tot de conclusie dat het óók ons zou moeten kunnen lukken. We zijn daarop samen een biologisch bedrijf gestart, hier aan de Muldersweg, van aanvankelijk bijna 8 ha. Met tomaten, komkommers en paprika. Elk werd verantwoordelijk voor één teelt. Zo bleven we toch een beetje eigen baas en konden we voorkomen dat we elkaar teveel in de weg zouden lopen."

Bij de biologische tuinbouw wordt niet op steenwol, maar in de grond geteeld. Die grond mag niet gevoed worden met kunstmest. Daarom maken de broers hun eigen compost, van gewasresten, gras en klaver, stro, klei en veel hout. Chemische bestrijdingsmiddelen zijn uit den boze. Ziektes worden bestreden met insecten en bestuiving gebeurt door hommels. (De kassen zijn geheel in het groen gelegd. Met deze 'groenstrook' trekken de gebroeders zweefvliegen en lieveheersbeestjes, die bij de biologische bestrijding kunnen helpen.)

Fons Verbeek

TOEKOMST

BioVerbeek denkt continu na over de toekomst. Op dit moment liggen er op de loods al zonnepanelen, maar nog niet voldoende om alles van stroom te voorzien. Dat wordt straks wellicht anders. De gebroeders willen hoe dan ook af van fossiele brandstoffen. Ook gaan ze misschien meer in aubergines doen. Stilstand is ook voor BioVerbeek achteruitgang.

Genetisch gemanipuleerde planten zijn bij biologische tuinbouw taboe en er moet vruchtwisseling worden toegepast. Kortom, een biologische teler moet aan talloze voorschriften voldoen. Dat lukt BioVerbeek. Het bedrijf beschikt al jaren over een door controle-instantie SKAL verleend eko keurmerk. Zo'n keurmerk is onontbeerlijk om te kunnen leveren aan biologische winkels en supermarkten.

"Het lijkt nu vanzelf te gaan, maar de beginjaren waren moeilijk", bekent Fons. "Bij conventionele bedrijven is alleen de prijs spannend, bij ons zowel de prijs als de teelt, waarbij we ook nog eens een breed scala aan producten voeren. Je loopt als biologische teler tegen tal van problemen aan. Muizen, rupsen, luizen, witte vliegen, schimmelziektes, noem maar op. Enkele keren is de hele oogst verloren gegaan. Pasklare oplossingen zijn er soms niet. Je moet inventief zijn. Doorgaans lukt het een oplossing te vinden. Door héél goed te kijken.

We worden daarbij geholpen door een gespecialiseerde onderzoeker die fulltime voor ons werkt en een eigen proefkas."

BioVerbeek is uitgegroeid tot een volwassen biologisch bedrijf met circa 45 man vast personeel. Met drie hoofdgewassen, in talloze varianten. En sinds kort ook – op beperkte schaal – aubergine. Op dit moment is circa 1 % van de glastuinbouwbedrijven in Nederland biologisch. Dat percentage groeit gestaag. Fons is ervan overtuigd dat de biologische tuinbouw uiteindelijk de norm zal worden. "Onze producten belasten het milieu in veel mindere mate. Ze zijn ook gezonder. Ze hebben een dauwlaagje met silicium dat goed is voor de botten. Daarnaast smaken ze beter. Dat geldt in het bijzonder voor onze komkommers, die minder waterig zijn."